

ที่ รธ ๐๓๐๔/๒๒๒๖

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ
๒. หนังสือ “คุณธรรมนำการพัฒนา ปี ๒๕๖๓” ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) จำนวน ๑ เล่ม
๓. สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) จำนวน ๑ ชุด
๔. ภาพหรือกราฟิกเพื่อการสื่อสาร (Infographics) เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
๕. สรุปมติคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด
๖. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๘/๒๑๔๗ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ส่งเสริมให้นำศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทย มาสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม ผ่านกลไกประชารัฐของรัฐบาล โดยส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม และจิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชน เพื่อก้าวสู่สังคมแห่งคุณธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศชาติ และส่งเสริมให้ประเทศไทย เป็นแบบอย่างในการส่งเสริมคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๑.๒ มติคณะกรรมการหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เป็นแผนแม่บทระดับชาติ ให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของทุกหน่วยงาน โดยนำกลไกประชารัฐมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการกำกับติดตามประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามประเด็นยุทธศาสตร์และผลการส่งเสริมคุณธรรมในภาพรวม จึงเห็นควรนำเสนอผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

- ไม่มี -

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้รับความร่วมมือและการบูรณาการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมฯ จากทุกภาคส่วน โดยสรุปภาพรวมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย โดยสนับสนุนการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม โดยจัดทำเกณฑ์การประเมิน ๙ ขั้นตอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบ ด้วยการนำมิติทางวัฒนธรรมมาสร้างความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา บูรณาการทำงานกับทุกภาคส่วน ทุกพื้นที่ ด้วยกลไกพลัง “บวร” และ “ประชารัฐ” สร้างอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่น ส่งผลให้เกิดชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมในทุกพื้นที่ของประเทศแล้ว จำนวน ๓๕,๗๘๖ แห่ง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรในหน่วยงานทุกภาคส่วน ด้วยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย (๑) การนำหลักธรรมทางศาสนาไปสู่การปฏิบัติ (๒) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ และ (๓) การดำรงรักษาไว้ซึ่งวิถีวัฒนธรรมไทยไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ โดยสนับสนุนและเสริมสร้างกลไกในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมกับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อทดแทนคณะกรรมการที่หมดวาระ จำนวน ๔ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) (๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย และ (๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม

๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม ตั้งแต่ช่วงต้นปี ๒๕๖๓ กรมการศาสนาและองค์กรเครือข่ายได้จัดกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และเมื่อรัฐบาลได้ประกาศให้มีการผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการต่างๆ ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) แล้ว ทุกหน่วยงานได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนและส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

๔.๓.๑ กรมการศาสนาได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ทั้งในส่วนกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี และส่วนภูมิภาค ๔ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) ภาคกลาง (จังหวัดชลบุรี) ภาคใต้ (จังหวัดนครศรีธรรมราช) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานี) โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแผนส่งเสริมคุณธรรมของทุกกระทรวง ผู้แทนหน่วยงานอิสระภาครัฐและเอกชน วัฒนธรรมจังหวัด และผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ในส่วนภูมิภาคทั้ง ๗๖ จังหวัด ที่ให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ เข้าร่วมการประชุม ทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการเตรียมยกวางแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๔.๓.๒ หน่วยงานและองค์กรเครือข่าย จำนวน ๑๐๗ หน่วยงาน ได้จัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ การจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานฯ แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานราชการได้มีการพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมภายในหน่วยงาน ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประมวลงจริยธรรมข้าราชการพลเรือน มีการขยายภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานที่คาดหวัง

ในการนี้ กรมการศาสนาได้จัดทำหนังสือ “คุณธรรมนำการพัฒนา ปี ๒๕๖๓” ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ซึ่งเป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้แผนแม่บทฯ ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ระดับจังหวัด กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงาน องค์กรอิสระภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของแต่ละหน่วยงาน และเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงานต่อไป

๔.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ทุกหน่วยงานได้จัดให้มีการแสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อผ่านกิจกรรม “สู้ปันสุข” และปรับเปลี่ยนการทำงานใหม่ แต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพและหัวใจบริการประชาชนภายใต้ “จิตอาสา” ที่อยู่ในหัวใจของทุกคน ทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับและเป็นแบบอย่างให้กับนานาชาติ

๔.๕ แนวทาง/ แผนการดำเนินการต่อไป

เนื่องจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ต่ออีก ๑ ปี ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดเป็นห้วงละ ๕ ปี ได้แก่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ปี พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕ และปี พ.ศ. ๒๕๗๖-๒๕๘๐ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แจ้งผลการพิจารณา โดยมีความเห็นต่อแนวทางปฏิบัติว่า กระทรวงวัฒนธรรมสามารถประกาศใช้แผนได้ทันที โดยไม่มีความจำเป็นต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรองแผนฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีหรือเพื่อทราบ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาความเป็นไปได้ของแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการรวมถึงความเหมาะสมและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาออกไปสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาบังคับใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนาจึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป ดังนี้

๔.๕.๑ แจกคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ระดับจังหวัด กรุงเทพมหานคร และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการปรับระยะเวลาของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และเตรียมการจัดทำแผนงาน/โครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แผนแม่บทฯ ของแต่ละหน่วยงานต่อไป

๔.๕.๒ จัดประชุมติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้ง ๔ ภาค โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และผู้แทนจากทุกภาคส่วนเข้าร่วมการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่ แสดงผลงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมของชุมชนและองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒

๔.๕.๓ เตรียมการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติมาประกอบการพิจารณา และให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและทิศทางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๕.๔ ทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ซึ่งคณะกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ได้ปรับปรุงและกำหนดตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมินที่มีอยู่แล้วให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม ในปี ๒๕๖๔ และในปี ๒๕๖๕ สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ ตลอดจนกำกับติดตาม และส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนด

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอรายงานผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมการศาสนา

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๒๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : m-culture0300@saraban.mail.go.th